De infosessies voor Gecoro-leden die de VRP tussen 22 oktober 2019 en 10 december 2019 organiseerde in de vijf provincies konden op massale belangstelling rekenen. Er is kennelijk een grote behoefte aan informatie en uitwisseling van ervaringen. De redactie van dit blad ging daarom zijn oor te luisteren leggen bij Tom Lagast, die nu aan zijn tweede ambtstermijn als Gecoro-voorzitter begint. We vroegen hem hoe hij de zaken in Mechelen aanpakt. Het resultaat: tien tips voor een succesvolle Gecoro. (KR)

TOM LAGAST [VOORZITTER GECORO MECHELEN]

Het begin: de samenstelling

Alles begint bij de samenstelling van de Gecoro. Daar heb je als voorzitter niet altijd grip op, zeker niet als je net begint. Het is immers het college dat de samenstelling voorbereidt en de gemeenteraad die ze goedkeurt. Hoofdstuk 3, afdeling 3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt dat het aantal leden afhangt van de grootte van de gemeente of stad en dat de commissie moet bestaan uit experten en vertegenwoordigers van maatschappelijke geledingen. Voor de kleinste gemeenten zijn dat er minimaal zeven en maximaal negen, voor de grootste (met meer dan 50.000 inwoners) minimaal 17 en maximaal 21.

Gelukkig hebben we in Mechelen op het einde van de vorige legislatuur onze werking geëvalueerd en op basis van de input van alle leden een aantal aanbevelingen voor de werking van de nieuwe Gecoro geformuleerd. Op basis van dit document werd in overleg met de bevoegde schepen bijvoorbeeld beslist

uit het werkveld

Hoe maak ik een succes van mijn Gecoro?

een aantal experten aan de Gecoro toe te voegen en een aantal vertegenwoordigers van maatschappelijke geledingen niet langer uit te nodigen omdat ze toch vaak niet kwamen opdagen. We bleven daarbij wel binnen de regels van het decreet en de uitvoeringsbesluiten die een minimum aantal verschillende maatschappelijke geledingen opleggen.

Het college en de gemeenteraad zijn ons daar grotendeels in gevolgd, maar hebben ook een aantal eigen accenten gelegd. Uiteindelijk zijn zij het die op grond van de ontvangen kandidaatstellingen bepalen wie voor welke rol wordt aangeduid. Dat heeft bij een aantal leden die hun rol plots aangepast zagen (van lid naar plaatsvervangend lid bijvoorbeeld) wel voor wat wrevel gezorgd, waar je als (oude en nieuwe) voorzitter dan wordt op aangesproken. Het is mijns inziens echter niet de taak van de voorzitter om de keuze van het college en de gemeenteraad in vraag te stellen. Dat neemt niet weg dat we naar de verzuchtingen van de leden geluisterd hebben. Zo hebben we er bijvoorbeeld uit geleerd dat waarnemende leden meer bij de vergaderingen van de Gecoro betrokken wilden worden en hebben we op basis daarvan onze werking verder aangepast.

Huishoudelijk reglement – kort en krachtig?

De eerste taak die je met de leden van de Gecoro moet opnemen is het opstellen van een huishoudelijk reglement. De krijtlijnen waarbinnen je je kan bewegen zijn echter niet zo ruim. Je moet natuurlijk rekening houden met de bestaande regels voor de samenstelling, de organisatie en de werkwijze van de provinciale, intergemeentelijke en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening. Daarnaast is er de deontologische code voor de leden van de provinciale en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening (zie elders in dit nummer: 'Een ABC voor nieuwe Gecoro-leden').

Toch hebben we ervoor gekozen met de nieuwe leden van de Gecoro om een uitgebreid huishoudelijk reglement op te stellen, waarbij we ook de input uit de evaluatie van de vorige Gecoro hebben meegenomen. Zo hebben we eenduidige afspraken gemaakt over het doel, de werking en de organisatie van de Gecoro.

Doel: breed of gericht?

We hebben er in Mechelen voor gekozen onze inspanningen duidelijk te richten op het planningsniveau. Dat wil zeggen dat we beslist hebben om niet tussen te komen in lopende procedures in het kader van de omgevingsaanvragen. De reden daartoe

Ten eerste is het onbegonnen werk om de zowat 4.000 omgevingsaanvragen die jaarlijks in Mechelen worden ingediend op te volgen en er tijdig een advies over te geven. Je zou je voortdurend moeten afvragen welke dossiers belangrijk zijn en welke niet.

Ten tweede – en dit argument is doorslaggevender – hebben we geoordeeld dat het strategisch belangrijker is om in te zetten op de beleidsvoorbereidende documenten, zoals het op te maken beleidsplan ruimte, de lopende en nog op te starten planprocessen van enkele ruimtelijke uitvoeringsplannen, de herzieningen van de Mechelse bouwverordening, het opvolgen en waar mogelijk bijsturen van de verschillende masterplannen voor strategische gebieden of projecten.

We beseffen maar al te goed dat we in Mechelen in een luxesituatie zitten en dat voor kleinere gemeenten andere prioriteiten gesteld moeten worden. Toch is het ook daar belangrijk om van te voren te bepalen met welk doel je je Gecoro bij elkaar brengt. Evalueer na twee of drie jaar ook eens de impact die je als Gecoro hebt gehad op dossiers en stel je daarbij de vraag of het eindresultaat zonder inbreng van de Gecoro en de tijd die je hieraan besteed hebt fundamenteel anders zou zijn geweest. Het antwoord kan soms onthutsend zijn.

Agenderen = kiezen in vertrouwen

Op een bepaald moment moet er natuurlijk worden beslist welke punten op de agenda van de Gecoro komen en hoeveel tijd er voor uitgetrokken wordt. Door vooraf in samenspraak met de administratie en de politiek een duidelijk kader uit te zetten kan de administratie beter inschatten welke dossiers geagendeerd kunnen of moeten worden. De voorzitter van de Gecoro kan immers onmogelijk op de hoogte zijn van het volledige reilen en zeilen van de stads- of gemeentediensten.

Het feit dat je een duidelijk doel hebt bepaald, maakt ook dat de vragen van één of meerdere leden om bepaalde dossiers op de agenda te plaatsen binnen een duidelijk kader geëvalueerd kunnen worden en in overleg met de administratie bekeken kan worden of en wanneer een toelichting of bespreking mogelijk is. We willen onze leden de tijd geven om op basis van concrete stukken hun advies in de Gecoro voor te bereiden en we staan erop dat bij de toelichting steeds een of meerdere afgevaardigden van de initiatiefnemer aanwezig zijn om hun vragen te beantwoorden.